

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА
ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ**

«Допущено до захисту»:
Завідувач кафедри хореографії
_____ Людмила АНДРОЩУК
Протокол засідання кафедри
№ _____ від «__» _____ 2025 р.

ГАВРИЛЮК МАРІЯ МИХАЙЛІВНА

**ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТАНЦІВНИКА СУЧАСНОГО ТАНЦЮ
ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКОГО ВСЕСВІТУ**

кваліфікаційна магістерська робота

зі спеціальності 024 «Хореографія»

Освітньо-професійна програма **024.00.01 «Хореографія»**

другий (магістерський) рівень вищої освіти

Керівник:

Медвідь Тетяна Анатоліївна,

кандидат мистецтвознавства,

доцент, доцент кафедри хореографії

Київ 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СУЧАСНОМУ ТАНЦІ.....	6
1.1 Теоретичні інтерпретації феномену емоційного інтелекту	6
1.2 Взаємодія емоційного інтелекту та тілесності в сучасному танці.....	10
1.3 Емоційний інтелект у формуванні художнього бачення танцівника	16
РОЗДІЛ 2. СЦЕНАРНО-КОМПОЗИЦІЙНА РОЗРОБКА ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ «UNMUTE»	22
2.1 Сценарно-композиційний план хореографічної композиції	22
2.2 План мізансцен хореографічної композиції	25
ВИСНОВКИ.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	37
ДОДАТКИ	41

ВСТУП

Актуальність дослідження – В сучасному світі все більше почали приділяти увагу емоційній компетентності в професійній діяльності. У багатьох сферах діяльності активно досліджуються особливості емоційного інтелекту, зокрема його роль у професійному становленні особистості. Для творчих професій, таких як хореограф, артист, танцівник, емоційна сфера відіграє одну з ключових ролей, адже саме емоції є основою художнього самовираження. У сучасному танці особливо важливо поєднувати тілесну виразність із емоційною глибиною. Емоційний інтелект стає необхідним інструментом, який дозволяє танцівнику усвідомлювати та керувати своїми почуттями, розкривати складні філософські концепції через рух і робити свої виступи емоційно наповненими та зрозумілими для глядачів. Завдяки цьому емоційний інтелект танцівника сприяє не лише кращому виконанню технічних завдань, а й формуванню його унікального мистецького всесвіту, в якому гармонійно взаємодіють тілесність, переживання та художній задум. Тема стає ключовою, адже дослідження ролі емоційного інтелекту танцівника відкриває нові можливості для розвитку сучасного танцювального мистецтва. Дослідженню емоційного інтелекту на сьогодні присвячена невелика кількість робіт вітчизняних та зарубіжних науковців, що зумовлює його актуальність.

Незважаючи на зростаючий інтерес до проблеми емоційного інтелекту, питання його ролі у хореографічній практиці залишається недостатньо розробленим. У сучасній науковій літературі (Д. Гоулман [30], Г. Гарднер [5], Л. Зарицька [9] та ін.) переважно висвітлюються психологічні та педагогічні аспекти цього феномена, тоді як його значення для мистецької діяльності танцівника досліджено фрагментарно. Це зумовлює актуальність обраної теми та необхідність комплексного розгляду емоційного інтелекту у взаємозв'язку з творчим процесом у сучасному танці.

Об'єкт – емоційний інтелект як складова особистісного і творчого розвитку

Предмет – особливості прояву емоційного інтелекту в мистецькій діяльності танцівника сучасного танцю.

Мета – дослідити значення емоційного інтелекту для професійної діяльності танцівника сучасного танцю та проаналізувати його роль у формуванні мистецького всесвіту виконавця

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

1. Проаналізувати основні підходи до вивчення феномену емоційного інтелекту у сучасній науковій літературі.
2. Дослідити взаємозв'язок емоційного інтелекту з творчим процесом у мистецтві сучасного танцю.
3. Визначити особливості впливу емоційного інтелекту на формування художнього бачення танцівника.
4. Узагальнити значення емоційного інтелекту як чинника творчої самореалізації танцівника.
5. Створити авторську хореографічну композицію на основі дослідження емоційного інтелекту

Методи дослідження:

- Спостереження з метою аналізу творчої діяльності сучасних танцівників і хореографів, для відстеження впливу емоційного інтелекту на сценічну виразність та взаємодію з іншими
- Метод синтезу з метою осмислення наукових джерел, щодо понять емоційного інтелекту та його зв'язку з мистецтвом хореографії
- Метод узагальнення для систематизації інформації про роль емоційного інтелекту у формуванні мистецького всесвіту танцівника
- Мистецтвознавчий аналіз з метою аналізу хореографічної пластики, стилістики сучасного танцю та способів емоційного вираження у сценічній дії
- Порівняльний метод з метою зіставлення різних концепцій емоційного інтелекту та їх проявів у творчій практиці танцівників сучасного танцю

Наукова новизна роботи полягає у комплексному розгляді емоційного інтелекту як чинника формування мистецького світу танцівника сучасного танцю, що поєднує психологічний, естетичний і соціокультурний аспекти.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання їх у навчальному процесі (під час викладання курсів із хореографії, психології мистецтва, культурології), у творчій практиці (створення постановок, побудова педагогічних методик) та у подальших дослідженнях емоційного інтелекту в мистецькому контексті.

Апрбація. Результати дослідження апробовано: в рамках ХІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Хореографічна культура – мистецькі виміри» та опубліковано у збірнику «Хореографічна культура – мистецькі виміри» (вип. 18, Львівський національний університет імені Івана Франка, 2024); в рамках Всеукраїнського конкурсу-захисту студентських наукових робіт із галузі знань «Культура і мистецтво» спеціальності 024 «Хореографія» 2024/2025 навчального року та опубліковано в збірнику наукових статей «Хореографічна культура – мистецькі виміри» (вип.19) 2025 рік; в рамках V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Мистецтво танцю і хореографічна освіта: досвід, тенденції, перспективи».

Структура роботи. Перший розділ кваліфікаційної роботи присвячений дослідженню і обґрунтуванню поняття емоційного інтелекту та його ролі у творчій діяльності танцівника сучасного танцю. Подано аналіз наукових підходів до визначення емоційного інтелекту, розглянуто взаємозв'язок між тілесністю, емоційністю та творчим процесом у сучасному танці. Виявлено вплив емоційного інтелекту на формування мистецького всесвіту танцівника і узагальнено думки дослідників щодо емоційного усвідомлення як складової професійної майстерності митця. Другий розділ присвячений творчій роботі складається зі сценарно-композиційного плану (балетмейстерська експлікація, лібрето, драматургія, архітектоніка, аналіз обраного звукового супроводу, розбір художніх образів, костюмів героїв) та сценарного плану.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СУЧАСНОМУ ТАНЦІ

1.1. Теоретичні інтерпретації феномену емоційного інтелекту

Емоційний інтелект – це здатність розпізнавати значення людських емоцій та їх взаємозв'язки, а також здійснювати мислення, керувати та вирішувати проблеми на їх основі [32, с.1]. Емоційний інтелект це науковий феномен, який має вплив на всі сфери людського життя та професії. EQ ставлять на рівні розумового розвитку IQ, хоча навколо цього питання виникає безліч суперечок, адже поєднання логіки і розумових здібностей з соціальними та психологічними навичками досі не мають однозначного трактування. Емоційний інтелект виконує декілька функцій: регуляцію (з метою активної інтелектуальної діяльності), усвідомлення (аналіз та оцінювання інформації), мотивацію (вміння спрямовувати емоції на досягнення цілі), комунікацію (взаємодія та ефективне спілкування), адаптацію (пристосування до різних умов та ситуацій) [26].

Вважається, що персони з високою емоційною компетентністю є успішніше за осіб з високим рівнем IQ, так як вміння зчитувати емоції допомагає налаштовувати ділові та особисті стосунки. Емоційний інтелект, як психологічний ресурс та професійна компетентність приховує у собі постійну саморефлексію. Такий самоаналіз позитивно впливає на особистісні та професійні зростання. Люди усвідомлюють власні та чужі стани, адекватно розуміють свої можливості та беруть відповідальність за свої емоційні реакції в різних ситуаціях. Саме люди з високим емоційним інтелектом швидше приймають рішення, ефективніше діють у критичних ситуаціях, краще керують своїми підлеглими, що, відповідно, сприяє їх кар'єрному зростанню [9, с. 19]. У своїй праці про емоційну обізнаність Деніел Гоулман вдало наводить приклади з побутового життя, завдяки яким показує як емоції впливають на наші рішення. Більшість поганих наслідків виникають, саме через нестаток емоційної досвідченості, адже відсутність емпатії та

самоаналізу породжує насильство, жорстокість та імпульсивні сварки. Люди легко піддаються негативним емоціям і під владою страху роблять жахливі речі, що ще раз доводить, що емоційна розсудливість є одним із ключових механізмів нашої психіки, яка впливає навіть на наші фізичні здібності. Тому Деніел Гоулман стверджує: «Усі емоції, по суті, є спонуканням до дії, миттєвими програмами поведінки, які поступово прищепила нам еволюція. Власне, корінь слова "емоція" походить від латинського *moveo*, що означає "рухати, приводити в рух" » [30, с.18]. Гоулман також наголосив, що емоційний інтелект зароджується з раннього дитинства під впливом виховання. Все починається з батьківства і з того, що закладається у вихованні дитини. Саме сім'я створює умови і формує різні цінності у дітей, які в подальшому дають результат в емоційно – психологічному плані. Комунікація, емпатія, самоконтроль все це формується через оточення та взаємодію з близькими людьми. Протягом життя емоційна обізнаність може трохи покращитися, але все ж таки початковий рівень цієї компетентності визначається саме раннім досвідом.

Творча професія це не лише про естетику і красу. Творча професія це постійний пошук, робота над власним “Я”, відкриття нових горизонтів. Творчість приховує у собі безліч наук – психологію, філософію, фізику, мистецтвознавство, педагогіку. Творчість як багатогранний феномен, що виступає культурним процесом. Мистецькі професії потребують глибокого розуміння емоцій і станів. Артисти, митці, живуть в постійному обмінні з чужими та власними емоціями. Емоційна компетентність створює зв'язок між митцем і глядачем і допомагає інтерпретувати емоції в образи. Відчуття себе, інших людей та простору з яким взаємодіють творчі особистості впливає на результати роботи.

Аналізуючи роботи Говарда Гарднера [5] про різні відтінки нашого розуму, слід зазначити, що емоційний інтелект у творчих професіях тісно взаємодіє з іншими типами інтелекту:

1. міжособистісний,

2. внутрішньо-особистісний,
3. просторовий,
4. музичний,
5. тілесно – кінетичний.

Міжособистісний інтелект відповідає за розуміння емоцій інших людей, він грає важливу роль у комунікації з іншими людьми і приховує у собі навичку “зчитування” персональності, а іноді й маніпулювання. Розвинений міжособистісний інтелект дозволяє уважному дорослому людині розпізнавати наміри та бажання - навіть найпотаємніші - багатьох людей і, можливо, виходити у своїх діях з цих знань, наприклад, змушуючи групу абсолютно різних людей поводитись відповідно до його бажань [5, с. 297].

Особистісний інтелект спрямований на розпізнання власних афектів, дає змогу розпізнати, що саме змусило відчувати ту чи іншу емоцію і як саме можна це покращити. Йдеться мова не лише про емоційну біль але і про фізичну. Наприклад, артисти які мають розвинений внутрішньо-особистісний інтелект, можуть краще проживати та входити в ролі. Беручи в приклад інші сфери професій, можна сказати, що пацієнти з високим особистісним інтелектом добре пояснюють свої симптоми, що полегшує роботу лікарям. Оскільки людське життя є постійно змінним процесом, людині потрібно мати належні знання щодо себе, приймати себе, для того, щоби мати можливість пристосовуватися до різних життєвих подій (приємних і неприємних), не стати жорсткою і виявляти чуйність до інших [24, с.148].

Просторовий інтелект – це навички уяви та візуалізації, що є дуже характерними для творчої діяльності. Архітектори, художники, скульптори, балетмейстери, активно використовують просторовий та емоційний інтелект у своїх роботах, наділяючи образи змістом, доповнюючи їх світлом, кольором, тим самим викликаючи почуття у спостерігача. До речі, на рівень інтелекту впливають безліч факторів, можна унаслідувати високі здібності генетично, але втратити їх впродовж життя через травми або вікові зміни. Базисні для просторового інтелекту розуміння цілісності, відчуття «гештальту», уміння

розрізняти деталі можуть із віком навіть посилюватися завдяки досвіду, що є певною компенсацією на тлі погіршення інших здібностей людини в процесі постаріння [15, с.17].

Музично та тілесно – кінетичний інтелект часто розглядають разом, адже обидва пов'язані з темпом, ритмом і фізичними навичками. Музичний інтелект проявляється у здатності відчувати музику, передавати інтонацію, характер мелодії. Для повноцінного розкриття художнього образу виконавцю необхідно: мати здатність розпізнавати емоції, уміти сприймати світ образів музичного твору, викликати в собі емоційне співпереживання. Таким чином, музичний інтелект в низці випадків може виконувати допоміжну функцію формування емоційного інтелекту [16, с.271]. Тілесно – кінетичний несе у собі вміння користуватися своїм тілом, мати особливий зв'язок, розуміти себе тілесно. В основному тілесно – кінетичний інтелект розвинений більше у людей які працюють з тілом – спортсмени, актори, танцівники, музиканти. Хоча насправді, навіть у людей пов'язаних з такими професіями виникають проблеми з відчуттям свого тіла. Музичний та тілесний інтелект поєднуються разом у симбіозі руху та мелодії. Музика має сильний вплив на емоцій, а в поєднанні з рухом трансформується у тілесну мову. Найважливіший партнер танцю – це музика та структура музичної композиції, яка значною мірою впливає на техніку виконання, але танцювати можна і без музики [5, с. 209].

Також існує абстрактний та практичний інтелект. Абстрактний інтелект проявляється у процесі створення символів, ідей, в аналізі метафор. Практичний допомагає приймати творчі рішення, адаптувати умови під конкретні ідеї, тобто він спрямований на виконання вже давно відомих задач і втілення бажаного замислу на практиці. Веред Авів стверджує, що абстрактне мистецтво звільняє наш мозок від домінування реальності, дозволяючи йому текти в межах своїх внутрішніх станів, створювати нові емоційні та когнітивні асоціації та активувати стани мозку, до яких інакше важче отримати доступ [34]. Емоційний інтелект, приховує у собі безліч аспектів і насправді впливає на всі можливі професійні взаємодії. Люди пов'язані з творчою діяльністю,

набагато частіше опиняються під емоційним тиском, який вони створюють для себе самотійно або через те що він виникає внаслідок творчого процесу, а саме в пошуках унікальності. В цьому і є сутність самого EQ, що інтелект формує логіку до використання емоцій задля уникнення ірраціональності в подальших ситуаціях.

Отже, аналіз наукових підходів до вивчення емоційного інтелекту (Д. Гоулман [30], Г. Гарднер [5], Л. Зарицька [9] та ін.) засвідчує, що цей феномен розглядається не лише як психологічна характеристика особистості, але й як важливий чинник творчої діяльності. У контексті мистецтва танцю емоційний інтелект забезпечує гармонійне поєднання раціонального й чуттєвого, формує здатність до самовираження через рух і сприяє створенню індивідуального художнього стилю танцівника та формування унікальної форми в творчій діяльності.

1.2. Взаємодія емоційного інтелекту та тілесності в сучасному танці

У сучасному мистецтвознавстві емоційна сфера танцівника розглядається як невід'ємна частина його творчої діяльності, що визначає характер художнього образу.

В сучасному танці емоційний інтелект стає основою для дослідження внутрішніх станів з їх тілесним втіленням. Самоусвідомлення та емпатія, наповнюють рухи танцівника сенсом. Саме тому, виконавці сучасних постановок вкладають індивідуальну емоційну глибину у свій рух, завдяки чому філософські ідеї стають зрозумілими глядачу. Сучасний танець постає, як виклик у мистецтві хореографії, як протест, що ламає традиційні балетні рамки і прагне до щирості людського тіла. У театрах сучасного танцю часто транслиуються філософські концепції, які базуються на соціальних проблемах або власних життєвих переживаннях. Сучасний танець має безліч танцювальних прийомів, які впливають на формування особистості, адже сучасний танець спрямований не на зовнішнє, а на внутрішнє. Він про

відчуття, емоції, про внутрішній стан кожного танцівника. Танцівник знаходиться в пошуку, в танці він знаходить себе і своє внутрішнє «Я» [22, с.181].

Танцівник сучасного танцю має вміти інтерпретувати різні концепції через пластичність свого тіла, створюючи емоційний зв'язок між ідеєю дійства та її сприйняття глядачем. Глядач завжди відчуває щирість виконавця. Танець, наповнений справжніми емоціями, відгукується публіці набагато сильніше, ніж механічне виконання рухів. Тому емоційний інтелект дає можливість усвідомлювати свої емоції, глибоко переживати їх під час виступу та передавати ці відчуття через рух. Виконавець має бути здатним передавати емоції через кожен свій рух, вміти відчувати й виражати різні почуття, такі як радість, горе, смуток, любов і багато інших. Важливо вміти виразно користуватися обличчям і тілом для передачі емоцій, щоб глядач міг співпереживати з виконавцем і розуміти його історію [21, с. 200].

Це підкреслює необхідність інтеграції психологічних досліджень у навчальні процеси хореографів і виконавців, спрямованих на розвиток емоційного інтелекту як фундаментальної компетенції для створення унікального художнього висловлювання. Враховуючи вищезазначене можна сформулювати таке поняття як емоційний інтелект танцівника – це професійне вміння аналізувати, проживати, формулювати власні емоції та емоції оточуючих, виражаючи їх через пластику власного тіла. Отже, у сучасному мистецтвознавстві емоційна сфера танцівника розглядається як чинник, що визначає характер художнього образу.

Емоційний інтелект тісно пов'язаний із тілесністю. Емоції не існують окремо від тіла, вони проявляються через дихання, напругу м'язів, амплітуду руху та простір. Танцівник, який володіє розвиненим емоційним інтелектом, здатний розпізнавати ці тілесні прояви, аналізувати їх і свідомо інтегрувати у свій танець. Завдяки цьому виконавець виходить за межі технічних шаблонів. Тілесність природним чином пов'язана з вимірами людського тіла. Людське тіло в широкому тлумаченні цього слова є основою душевного життя: тіло і

душа утворюють єдність у протилежній єдності духовній. Одним з ключових понять у розумінні сучасного танцю є природність [8, с. 86]. Тіло переживає багато фізичного і психологічного стресу і завдяки роботі з тілом виконавці можуть краще зрозуміти свій психологічний стан. Танцівник може аналізувати аспекти власного «Я» під час імпровізації, адже певні рухи можуть викликати нові емоції. Сучасний танець акцентує увагу на природності та автентичності руху. Це означає, що кожен жест, кожна зміна положення тіла має бути наповнена змістом, який відображає не лише хореографічний задум, але й особистісний досвід танцівника. Прийняття природності та краси людського тіла вільним танцем робить його ближчим до внутрішнього світу глядача, дає йому можливість проводити паралелі з емоційним наповненням повсякденного життя [14, с.171]. Тілесність у сучасному танці неможливо відокремити від емоційного інтелекту. Ця взаємодія дозволяє танцівнику створювати багатогранні образи, які глибоко торкають глядача на емоційному рівні. До цього можна віднести таке поняття як свідомий і несвідомий рух. Під час свідомого руху, танцівник повністю зосереджений на власному тілі, аналізує стан в якому він знаходиться і намагається бути одним цілим з простором з яким він взаємодіє. У свідомому русі відбувається пошук нових можливих шляхів руху, змінюється характер руху. Несвідомий рух є протилежним процесом, де танцівник виконує рухи механічно або знаходиться в одному потоці і пересувається хаотично в просторі. Відсутність контролю та рух за інерцією, ось що веде танцівника в несвідомому танцювальному акті.

Зосередження уваги на процесах взаємодії розуму та тіла не лише веде нас до витоків створення руху - це також є джерелом своєрідної унікальності, яка вважається характерною рисою сучасного танцю [29, с.35].

Наприклад, Піна Бауш – німецька хореографка, працюючи зі своєю балетною трупой звертала увагу не на техніку артиста, а на його емоційний стан та індивідуальність. Вона прагнула до щирості та “життя” на сцені, для неї було важливо звільнити тіла танцівників від психологічних та технічних рамок. Навіть у балетмейстерській роботі, при створенні вистав, Піна завжди

відштовхувалася від своїх відчуттів, можна сказати, що вона робила це інтуїтивно. Піні було не важливо, як рухається танцівник, для неї мало сенсу лише те, що спонукало його рухатися. У своїх роботах П. Бауш не досліджує хореографію руху, вона вивчає рух людських емоцій, шукає емоції самого руху, стаючи провідником між глядачем і своїми акторами [3]. Під час танцю тіло стає також інструментом взаємодії з іншими танцівниками. Рухи віддзеркалюють внутрішні відчуття танцівника, але цінність партнерної взаємодії розкривається тоді, коли вони здатні викликати почуття у партнера.

Американська танцівниця Айседора Дункан, засновниця вільного танцю, танцювала босоніж, адже вважала, що пуанти і балетні костюми обмежують тіло і не дають йому “говорити” на повну. Під час танцю вона також звертала увагу на свій настрій, переживання і як це впливає на її імпровізацію. А. Дункан вважала, що головне у танці не техніка виконання, а його емоційний складник, бо до танцю залучається особистість – тіло, інтелект, душа – і все це становить одне ціле [23, с.32].

Саме тому постає питання емпатії в хореографії, яке є однією зі складових емоційного інтелекту. У своїй статті про кінестетичну емпатію Катерина Лук’яненко дослідила, що кожен рух будується на досвіді і в кожному русі закладено афективний стан. Емпатичні танцівники можуть з легкістю відчувати свого партнера, як фізично так і морально, проживати досвід його руху. Здатність зчитувати стани свого партнера активізує тілесну реакцію, а тілесність свою чергу підкреслює глибину емпатії. Такий свідомий танцювальний акт змінює всі розуміння про танець і створює ефект емоційної присутності. Ця унікальна взаємодія позиціонується як сенсорний досвід, якому сприяють емоційна складова, пам’ять та уява танцюристів – аспекти емоцій та пам’яті стають способами кінестетичного посилення їх взаємодії [17, с.151]. Разом тілесність та емоційна досвідченість створюють потужний симбіоз для професійного життя танцівника.

Імпровізація є важливим аспектом сучасного танцю, оскільки вона дає змогу танцівнику досліджувати власний внутрішній світ, розкривати

індивідуальний почерк і трансформувати його в унікальну хореографічну форму. Хореографічні практики та імпровізація – виконують функцію художніх форм модуляції емоцій та розвитку емоційної пластичності [7, с.57]. У цьому процесі емоційний інтелект має великий вплив на творчу свободу самовираження виконавця. Танцівник, який розуміє свої переживання, може використовувати їх як джерело для створення нових рухів. Радість, сум, тривога, будь яка емоція може надихнути на рух і розкрити в тілі нові шляхи виразити їх. Від емоцій змінюється динамічність рухів, відчуття простору, а також характер виконання рухів. Барбара Сан-Хуан-Феррера та Педро Гіпола у своєму дослідженні про симбіоз емоційного інтелекту і танцю, дійшли до висновку, що EQ допомагає танцівникам входити в стан потоку “flow”. Під час роботи над технікою “flow” танцівник має бути сконцентрованим над своїм рухом і бути вільним у вираженні свого руху, а завдяки емоційній регуляції формується свідомість, що позитивно впливає на результати виконавців [27].

Емоції безпосередньо впливають на якість і змістовність руху, танцівник може виконувати легкі, відкриті рухи виражаючи спокій та довіру, натомість проживаючи злість – рух буде різким та уривчастим. Емоційний стан впливає також на ритм і темп виконання. Наприклад, натхнення може змінити ритмічну структуру імпровізації, зробивши її непередбачуваною, тоді як меланхолія зазвичай уповільнює рух, додаючи пауз і розтягуючи часові межі. Крім того, емоції визначають якість дотику та взаємодії з партнером або предметами на сцені. У стані спокою дотик може бути м'яким, тоді як напруження часто проявляється у стисканні чи різких рухах. В результаті, емоції стають ключовим інструментом, який формує виконавську основу танцівника, забезпечуючи унікальність і глибину його висловлювання. Розуміння цього впливу і свідоме використання емоційного стану дозволяє танцівнику бути більш гнучким, експресивним і зрозумілим для глядача. Слід зазначити, що так само рух може змінити і емоційний стан виконавця. Це як діалог з самим собою, саморефлексія через рух, коли в результаті зцілюєшся морально, завдяки своєму тілу.

Звичайно, на емоції танцівника сильно впливає музика, тому експерименти з різними жанрами музики та просторовими обмеженнями допомагають досліджувати, як зовнішні фактори впливають на емоційний стан і динаміку руху. Американський хореограф та розробник техніки танцювальної імпровізації У. Форсайт зазначає, що імпровізація є початком сучасної хореографії, а її створення походить від зовнішньої стимуляції, яка виробляє вираження емоцій у мистецтві, та виражає їх зсередини назовні, відповідно до накопиченого досвіду та навичок [2, с. 8]. Імпровізація та емоційний інтелект утворюють нерозривний зв'язок у сучасному танці. Практика імпровізації є впливовим інструментом для розвитку емоційної чутливості та самовираження, роблячи сучасний танець унікальним засобом трансляції внутрішнього світу виконавця.

Емоційна досвідченість впливає на формування власного танцювального почерку. Усвідомленість допомагає танцівникам краще розуміти складні емоції, приймати й усвідомлювати їх без зайвої прив'язаності, виявляти більше співчуття до себе, ефективніше справлятися зі стресом і розвивати саморегуляцію. Вона також сприяє покращенню навичок подолання труднощів, зосередженості, уваги, концентрації та рефлексії. Підвищення рівня усвідомленості та емоційного інтелекту безпосередньо пов'язане з вищим рівнем суб'єктивного благополуччя [28, с. 36]. Емоційний інтелект допомагає танцівнику усвідомлювати особливості свого тіла, його можливості та обмеження. Ця тілесна індивідуальність стає основою для створення унікальної лексики. Наприклад, різні способи вираження однієї емоції через рух можуть залежати від фізіології танцівника та його емоційного досвіду. Відкритість до власних емоцій долає внутрішні психологічні бар'єри, які перешкоджають творчій свободі. Завдяки цьому танцівники стають відкритими до нового та аналізуючи власний досвід створюють унікальний рух.

Розвиток емоційного інтелекту вимагає цілеспрямованої роботи над собою: рефлексії, вивчення психології, участі в творчих лабораторіях та

дослідження власного емоційного досвіду через імпровізацію й аналіз виконаних творів. Сучасний танець, який зосереджений на емоційній глибині, потребує від виконавця постійної роботи над собою. Для танцівника сучасного танцю, розвиток емоційного усвідомлення є необхідною навичкою. Окрім цього, розвиток навичок емоційного усвідомлення сприяє особистісному зростанню виконавця. Розвиток емоційного інтелекту являє собою розвиток самосвідомості, навичок усвідомлення своїх і чужих емоцій, вміння керувати своїми і чужими емоціями і ефективно взаємодіяти з людьми [12, с. 88]. Він вчиться розуміти свої слабкі сторони, приймати помилки та перетворювати їх на точки росту. Такий підхід не лише покращує професійні якості, а й допомагає танцівнику бути більш стійким до стресу, що є важливим у виснажливому світі сценічного мистецтва.

Отже, тілесність та емоційний інтелект танцівника виступає не лише особистісною характеристикою, але й професійною компетенцією, що формує його унікальність. Окрім цього, емоційний інтелект постає як емпатія і допомагає адаптуватися танцівнику до свого партнера. Обізнаність у своїх емоціях і своєму тілі є фундаментом професійної майстерності танцівника сучасного танцю, яка надає можливість емоційно - пластичної виразності та психологічної функції.

1.3. Емоційний інтелект у формуванні художнього бачення танцівника

Мистецтво, як культурний феномен несе у собі: образи, естетичні ідеали, розкриває індивідуальність людського бачення. Мистецтво є відображенням внутрішнього світу митця, його життєвого та емоційного досвіду. Творчість існує завдяки особистості яка створює її, а емоційна глибина та духовні цінності в свою чергу формують унікальну мистецьку мову. Філософ Сократ вважав, що мистецтво – це наслідування природи, а основним об'єктом твору мистецтва має бути прекрасна духом і тілом людина [19, с.18].

Танцівник це багатогранна особистість в якому поєднується безліч умінь і навичок. Мистецтво танцю є виразним і вражаючим способом

самовираження та комунікації. Танцівники, незалежно від свого рівня підготовки та стилю танцю, постійно працюють над розвитком та вдосконаленням своїх виконавських якостей. Вони витрачають безліч годин на тренування, створення та вдосконалення хореографії, а також розвиток фізичних та емоційних навичок [21, с.199].

Мистецький всесвіт танцівника – це унікальний простір креативності, образів та різних засобів художньої виразності, який формується в результаті наповнення внутрішнього всесвіту митця. Внутрішній світ танцівника наповнений складними емоціями, духовністю та інтелектуальними компонентами, що безпосередньо впливає на творчу діяльність. Естетичні уподобання, особистісні риси та рівень виконавської і технічної майстерності несуть у собі цінність в мистецькому середовищі. Для танцівника цей процес стає особливим, адже тіло є його інструментом, що транслює ідеї через пластичну форму. В такому контексті емоційний інтелект постає зв'язком між абстрактним мисленням і практичним дійством творця.

Мистецький всесвіт можна поділити на такі складові, які тісно поєднані між собою:

1. Індивідуальне художнє бачення
2. Естетика (смак, стиль)
3. Емоційний контекст

Художнє бачення це унікальний погляд митця на світ, на оточення і те саме мистецтво. Можна сказати, що це і є мистецький всесвіт, який в кожного різний. Дуже рідко стається, що збігаються ідеї, адже кожен митець створює свої шедеври через призму власних емоцій та досвіду. Художнє бачення формується під впливом соціальних та культурних змін і так само впливає на мистецтво, що зумовлює митця виходити за рамки традиційного, підіймаючи питання про важливе. Потрібно, враховувати, наскільки важливе бачення автора, яке визначає художній світ твору. Саме бачення автора детерміноване багатьма зовнішніми і внутрішніми чинниками, художнє мислення автора (як і бачення) передусім виявляється в особливостях його літературної техніки

[13, с.7]. Від бачення митця залежить результат та унікальність самого твору, художнє бачення є важливим компонентом при створенні твору. Танець, твір, пісня, неважливо яка форма, бо саме від бачення митця залежить результат та унікальність самої роботи, художнє бачення є важливим компонентом при створенні твору.

Наступним аспектом є естетика, а саме вміння бачити прекрасне навколо. Як відомо у кожної людини різне поняття краси. Сприйняття фактичного спираючись на власні вподобання формує власний стиль і наділяє художні форми емоційним змістом. Естетика розширює мистецький всесвіт і через візуальне втілення, адже естетика формує гармонію між змістом і зовнішнім вираженням. У танцівників завдяки наслідуванню естетиці розвивається своя пластика, яка чітко може виділити його серед інших, формується власний смак та стиль. Взяти до прикладу французького балетмейстера Моріса Бежара і його балет на музику Равеля “Болеро”. Хореограф-режисер пророкує нові глибини, нові катастрофи, новий світ, який є трагічним і сумним. Бежар фактично створив антиміф і піддав його радикальній деконструкції, ще трансформує попередню метафізику і стилістику хореографії [1, с.11]. Він прагнув до звільнення та розкнутості в балеті. В своїй естетиці він вбачав динаміку, щирю енергію, різкі жести в пластиці, що насправді складало відчуття маніфесту в світі балету. “Я намагався виділити мелодію, яка просочується у цю річ і невтомно звивається навколо самої себе. Ритм іде на принаду цієї мелодії, дає зтягнути себе, заграє із нею, стає все потужнішим й напруженим” – писав Моріс у своїх мемуарах [18, с.44]. Будучи відкритим до експериментів Бежар сформував свою естетику і власний мистецький простір, він розширював музику, інтерпретував мелодії, поєднував електронне з класичним і всю цю багатшаровість мелодії передавав рухом. Естетика наділяє творчість смаком і робить її чуттєвою.

Емоційний контекст як полотно для творчості, що формується як внутрішнім світом так і зовнішніми культурними факторами, які мають деякий вплив на сприйняття та створення твору. У хореографії, емоційний контекст

проявляється через характер та динаміку руху, через жести, міміку та взаємодію.

Фактично можна створити безліч образів які не несуть у собі емоційне наповнення, а є лише скелетом якогось задуму, та чи є в цьому сенс? Чи буде цей образ довго жити і змушувати глядача щось відчувати – навряд чи. Тому емоційний контекст є важливим у творчому світі як танцівника так і будь якого митця. Без емоцій не може щирості, адже навіть без емоційність – це глибока і складна емоція, що виникає внаслідок психологічного перенапруження. Тіло танцівника пронизане почуттями, фізичним та моральним болем. Американська танцівниця та хореограф Марта Грехем у своїх постановках досліджувала психологічні проблеми, в основі її танців була закладена емоційна напруга, яка розросталася з кожним рухом все більше. Балети і постановки були насичені тонкою філософією та психологізмом, який і створював емоційну напругу, а тіла танцюристів отримали найбільше визволення у відтворенні природних емоцій [20, с.133]. Вона занурювалася у психоаналіз, щоб передати істину руху та емоцію, що його породжувала. Такий аналіз навіть допоміг Марті відділити гендер від руху, адже вона вважала, що під час танцю танцівник має бути просто людиною яка танцює і його пластику не будуть поділяти на чоловічу або жіночу. Відтак, в мистецтві Марти Грем виник новий тип танцювальної драми, де розповідалося не стільки про зовнішні події, скільки про душевні переживання з усіма можливими барвами [20, с.134].

Танцівник як філософ шукає істину через рух, його тіло промовляє, а розум генерує нові ідеї. Емоційна свідомість в цьому процесі допомагає структурувати власні почуття під час створення образів. Саме внутрішній світ танцівника забезпечує глибину і виразність в його роботі, оскільки танець є мистецьким актом, який наповнений індивідуальним сенсом. Як бачимо, з одного боку, розвиток ЕІ значно оптимізує розвиток (поглиблення, урізноманітнення) художнього пізнання, в основі якого – емоція та її осмислення. А з іншого боку, художнє пізнання людини, що спирається на її

емоційно-почуттєву сферу, орієнтуючись на ЕІ, водночас розвиває його. В такий спосіб художнє пізнання дає поштовх для осмислення людиною твору мистецтва і власної мистецької діяльності як художньої цінності [11, с.76]. Саморефлексія поглиблює розуміння свого “Я”, що є важливим аспектом в творчих професіях, особливо для танцівників та хореографів. Завдяки чіткому розуміння своєї особистості складається відчуття відкритості артиста перед глядачами, відбувається непереривний діалог зі спостерігачем. Більшість митців бояться цього процесу, адже він відкриває безліч недоліків але саме завдяки цьому процесу творча людина знайомиться із собою і розуміє над чим ще треба працювати. Невід’ємна частина людського буття – духовне життя, один із елементів якого – аналіз своїх діянь. Людина вдається до саморефлексії, самоаналізу, які спонукають до самопізнання. Загальновідомо, що суспільна свідомість змінюється лише тоді, коли кожен, зокрема через самопізнання, робить кроки в напрямі самоперетворення [10, с.71]. В такі моменти танцівник переходить на новий рівень розуміння цінності себе та свого тіла, розкриває нові можливості себе в ролі виконавця і творця свого руху. Навіть емоційна рефлексія значно більше наповнює внутрішній світ митця, тим самим формуючи загальне розуміння про мистецький всесвіт танцівника.

При створенні хореографії дуже велика увага приділяється вибору теми та емоційній палітрі, адже від цього в подальшому залежить художня цілісність. Емоційний інтелект, дає змогу транслювати свій емоційний досвід в художні образи. Розуміння власних емоцій допомагають хореографу обирати теми які будуть найкраще резонувати з внутрішнім світом і тим самим спонукати глядача до емпатії. Марта Грехем вважала, що танець вимагає емоційного виклику переживання крайнощів: божевілля до розсудливості, грубість до ніжності, жадоба до кохання, екстаз до каяття, гріх до радості, духовність до інтенсивної чуттєвості. Танцюрист повинен уміти реагувати на образи, які формують рух, на логіку того, чому рух відбувається звідси туди, і повинен розуміти глибинні мотиви та почуття персонажа в даний момент [6]. Слід зазначити, що емоційно розвинений танцівник краще передає музику

тілом, проживає кожен момент на сцені щиро та яскраво, працює лицем емоційно.

Складно залишатися автентичним танцівником в наш час, адже постійно порівняння себе з іншим і тиск соціально – культурних очікувань, приглушують унікальний творчий голос. В цьому випадку емоційна компетентність допомагає в зберіганні балансу між само знецінюванням та розвитком. Не завжди автентичність це оригінальність чи ідеальність - це чесність у вираженні своїх задумів. Саме завдяки цьому танцівник здатен створити мистецький всесвіт, який є правдивим, глибоким і здатен емоційно торкатися інших. Дивовижна будова тіла та дивовижні дії, які воно може виконувати, є одними з найбільших чудес існування. Кожна фаза руху, кожне незначне перенесення ваги, кожен окремий жест будь-якої частини тіла розкриває якусь рису нашого внутрішнього життя. Кожен рух походить від внутрішнього збудження нервів, викликаного або безпосереднім чуттєвим враженням, або складним ланцюгом раніше пережитих чуттєвих вражень, що зберігаються в пам'яті. Це збудження призводить до довільного та мимовільного внутрішнього зусилля або імпульсу до руху [33].

Крім того, кожен танцівник за своєю природою є унікальним проектом, як і кожна людина в світі. Все інше вже залежить від нього самого та зовнішніх факторів. Людина пов'язана з мистецтвом наповнює себе і світ прекрасним, розвиваючи культуру да душі інших творців.

На закінчення слід сказати, що емоційний інтелект виступає важливим аспектом у формування мистецького всесвіту танцівника. Він наділяє митця змогою обирати теми та емоцій для хореографії, залишатися автентичним у творчості і виконанні. Зберігає баланс між внутрішнім світом і зовнішніми культурними впливами. Саморефлексія, емпатія та емоційна усвідомленість стають основою у створенні унікальної пластики, де тіло стає провідником емоційних ідей. Емоційний інтелект збагачує мистецьке бачення і робить діалог між танцівником і глядачем особистим глибоким зв'язком.

РОЗДІЛ 2

СЦЕНАРНО-КОМПОЗИЦІЙНА РОЗРОБКА БАГАТОЧАСТИННОГО БАЛЕТМЕЙСТЕРСЬКОГО ТВОРУ

2.1. Сценарно – композиційний план хореографічної композиції «UNMUTE»

Обґрунтування вибору теми. В сучасному світі більшість людей є апатичними. Постійний стрес, соціальний тиск, зневіра у себе та майбутнє призводить до вигорання. У гонитві життя, ми все менше маємо час на заземлення та забороняємо собі щиро відчувати та проявляти яскраві емоції. Емоції, що є частиною нас. Емоції, які є природньою формою самовираження людини, поступово витісняються зовнішніми обставинами. Така втрата внутрішнього контакту з собою призводить до відчуження, втрати сенсу і байдужості. Саме тому тема прийняття власних емоцій стала основою постановки – як спроба нагадати, що життя починається тоді коли людина дозволяє собі відчувати.

Балетмейстерська експлікація

Тема хореографічної композиції «UNMUTE»: психологічна саморефлексія як шлях від емоційної тиші до віднайдення справжнього себе.

Ідея – лише прийнявши своє «Я» людина повертає глибину відчуттів і здатність бачити світ у кольорі.

Надзавдання – емоції не слабкість, а джерело внутрішньої сили та автентичності.

Жанр – психологічна драма.

Форма – масова хореографічна композиція.

Стиль хореографічної лексики: сучасний танець, contemporary.

Лібрето

Історія починається з апатичного стану головної героїні, де емоції втратили свій "голос", а смак до життя притупився. Проте, дівчина, не втрачає надії віднайти нову себе. Всередині неї, все ще існує тихий поштовх, як нагадування, що почуття нікуди не зникли. Емоції, що довгий час були

пригніченими, намагаються привернути увагу головної героїні. Переплітаються між собою, створюючи хаос тим самим пробуджують силу дівчини. Головна героїня опиниться в своєму внутрішньому світі, де побачить весь свій емоційний спектр, який вона не приймала. Страх, радість, смуток, злість, любов – це все, що залишалося без права голосу. Та немає гармонії без хаосу – дівчина прийме свої емоції і повернеться до себе справжньої та живої. Проте, чи вистачить цієї зустрічі, щоб не втратити себе знову, чи це лише подих перед новим пошуком себе?

Хореографічні образи: Головна героїня, яка потонула в негативному емоційному полюсі, намагається знайти вихід з апатичної ями.

Вісім образів, як зображення емоційних спектрів, що ховаються в розумі головної героїні і намагаються вирватися на волю та достукатися до неї.

Музична основа: Tame Impala – Let It Happen

Жанр музики: психоделічний рок, інді-поп, електронна музика та синті-поп

Тривалість композиції: 7 хвилин

Музичний розмір: 4/4

Художнє оформлення: темна зала, стільці, сценічне світло змінюватиметься від темно синього до яскраво помаранчевого кольору впродовж композиції, символізуючи емоційний стан головної героїні.

Світлове оформлення: холодне світло з синім відтінком, відповідно до зміни головного герою, світло змінюється на теплий відтінок.

Костюми: денім образи, джинси, шорти, білий верх, краватки як аксесуар, на голові дві низенькі гульки з пробором, чорне худі, білі панчохи та шкарпетки.

Драматургія хореографічної композиції

Експозиція: Головна героїня веде діалог із собою, все що вона відчуває - внутрішнє спустошення. Дівчина втратила надію, відчути хоч якийсь смак життя, але десь в глибині душі ще палає маленький вогник емоцій.

Зав'язка: Пригнічені емоції проростають в розумі головної героїні, вони переходять всі межі, щоб нагадати про себе.

Розвиток дії: Емоції намагаються зламати рамки байдужості головної героїні, відкрити їй очі, створити хаос. Головна героїня починає знайомитися з різними сторонами себе та свого розуму, щось прокидається в ній, невже це ті почуття які вона намагалася пригнічувати?

Кульмінація: Прояв щирих яскравих емоцій, головна героїня зняла з себе маски і відчула на повну хто вона є насправді.

Розв'язка: Головна героїня нарешті відчула спокій та гармонію з емоціями, та чи надовго?

Архітектоніка хореографічної композиції

Експозиція (1 – 12 такт 4/4)

Темний зал, холодне світло. В кадрі знаходиться самотня дівчина. Вона розгублена і спустошена, ніби розчинилася в тиші. Її рухи важкі, скуті, немов тіло не чує її, а вона не чує свої душі. Вона шукає себе в пластичному діалозі. Зупиняючись від безсилля та розчарування, вона підіймає погляд вперед в надії побачити відповідь.

Зав'язка (такт 13 – 30 такт 4/4)

Емоції починають проявляти себе. Намагаються прорватися скрізь стіни розуму, який довго їх стримував. Їм набридло бути пригніченими, їм тісно у мовчанні. Нарізка різних кадрів, спалахи, дотики. Взаємодія емоцій з головною героїнею, лагідно та агресивно – як частини її самої, що хочуть бути почутими.

Розвиток дії (31 – 145 такт – 4/4)

Головна героїня опиняється в центрі свого емоційного хаосу. Немов її внутрішній світ ожив. Вона починає налагоджувати контакт з емоціями. Біль, страх, радість, любов, все це проходить повз неї. Всі ці емоційні спектри оточують її, переплітаються, зіштовхуються, втягують у свій танець. Головна героїня починає впізнавати в них себе. Дівчина перестає боротися з ними – вона слухає, розкриває себе по новому. Душа прокидається. Справжнє «Я» оживає. Емоції – джерело її сили.

Кульмінація (146 – 316 такт – 4/4)

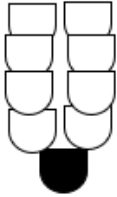
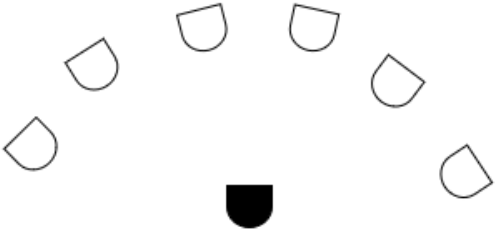
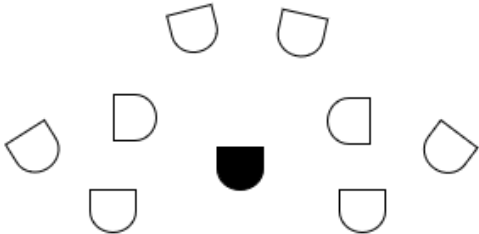
Головна героїня дає волю емоціям, відчувачи на повну власну особистість. Тіло звільнене. Емоції наповнюють простір кольором і світлом. Вона більше не боїться. Вона зливається зі своїм внутрішнім світом.

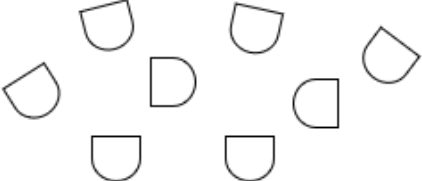
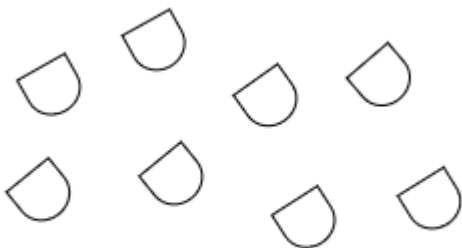
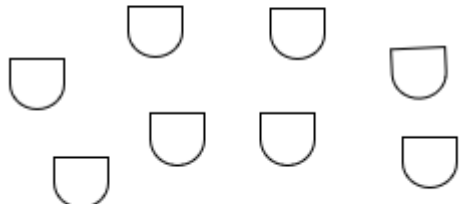
Розв'язка (такт 317 – 341 4/4)

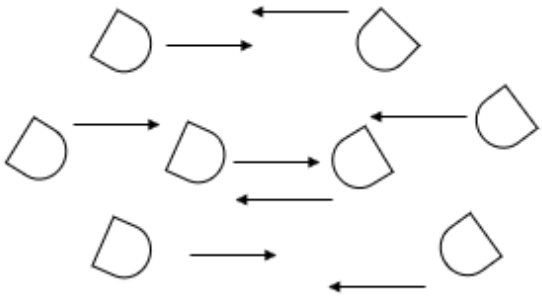
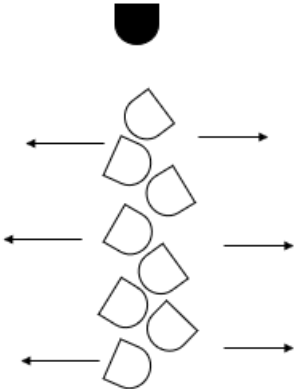
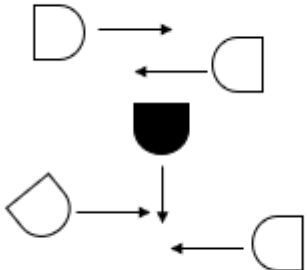
Тиша. Дівчина дійшла до гармонія з власним «Я». Нарешті її світ наповнений сенсом. Емоції дають їй рух до життя. Тепле світло. Легка посмішка. Погляд прямо на глядача.

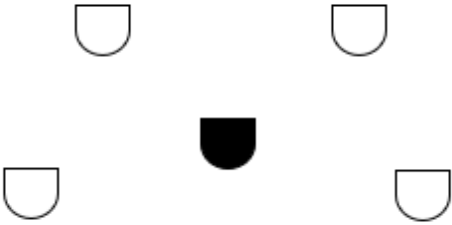
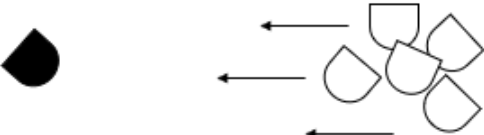
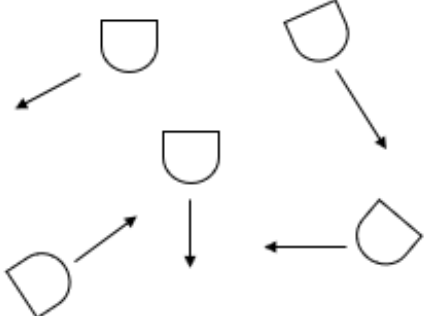
2.2 План мізансцен хореографічної композиції

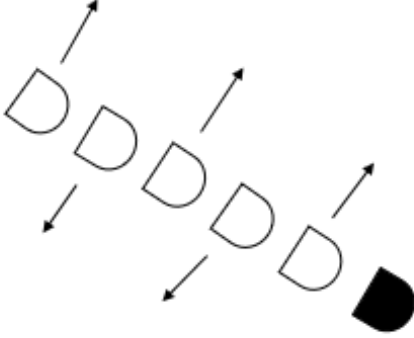
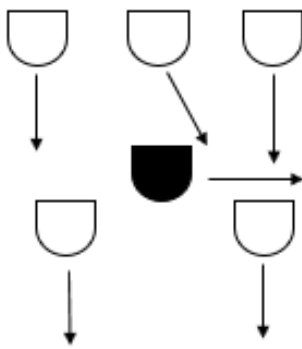
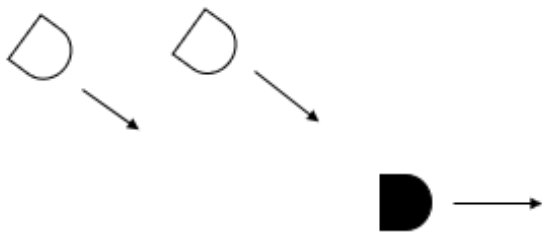
№	Малюнок танцю	Такт	Опис
Експозиція			
1.		1-12	Гг. намагається відчути запал емоцій, які вона втратила
Зав'язка			
2.		13-16	Зміна кадру. Емоції намагаються вирватися з гг. Статичний кадр, розкадровка.

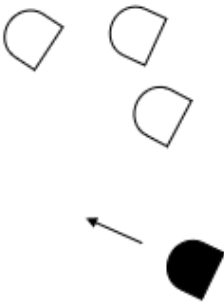
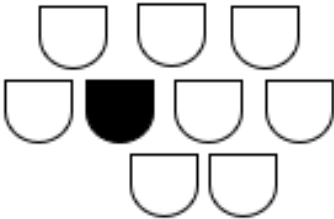
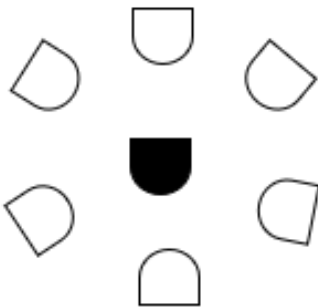
3.		17- 20	Вони пригнічені але намагаються нагадати про себе
4.		21- 24	Зміна кадру. Показ почуттів головної героїні.
5.		25- 26	Зміна кадру. Статична взаємодія емоцій з головною героїнею.
6.		27- 28	Взаємодія ГГ з емоціями.

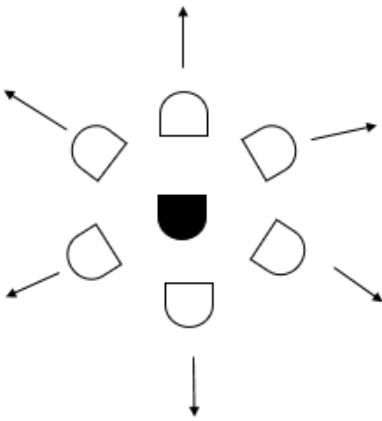
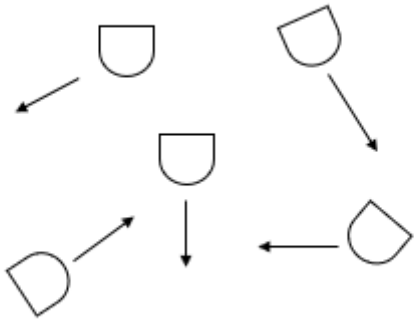
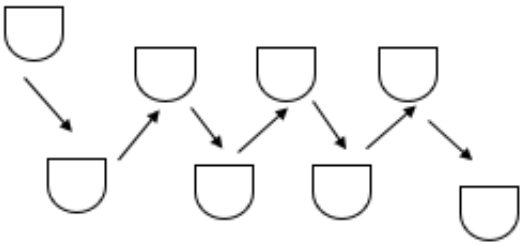
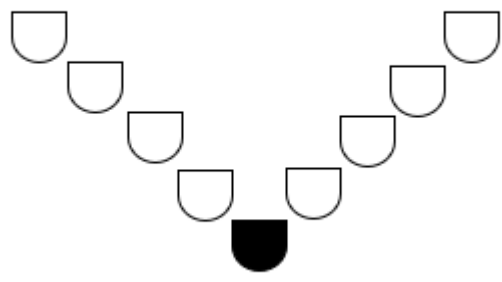
7.		29-30	Зміна кадру. Без пересування.
<u>Розвиток дії</u>			
8.		31-38	Емоції виконують першу комбінацію, під час руху змінюють свій ракурс.
9.		59-61	Продовження комбінація.
10.		62	Закічується перша комбінація

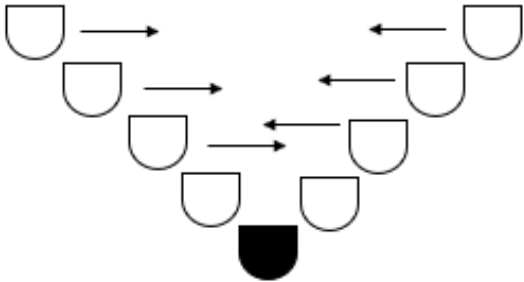
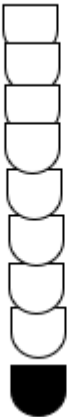
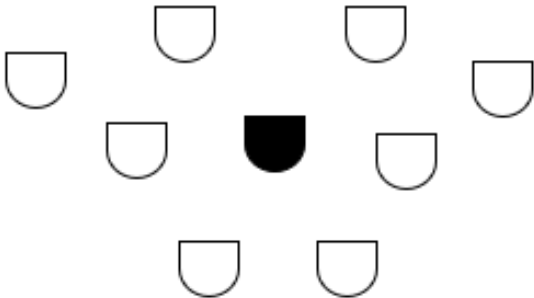
11.		63 - 64	Перхід. Емоції закривають центр.
12.		65- 68	З'являється головна героїня. Вона потрапила у власний внутрішній емоційний світ.
13.		69- 77	Соло головної героїні.
14.		74- 77	Емоції хаотично заходять в кадр, збиваючи з пантелику

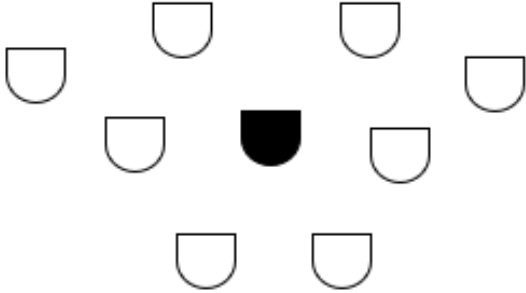
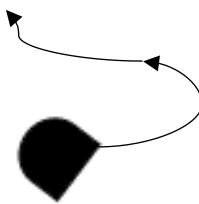
			головну героїню
15.		78-86	Загальна комбінація з емоціями та головною героїнею.
16.		87-99	Емоції “нападають” на дівчину. Намагаються єднатися з нею, але вона не хоче.
17.		100-116	Сольна частина кожної емоції.

18.		117-124	Комбінація в діагоналі.
19.		125-126	Зміна малюнку
20.		127-131	Гг ніби єднається з емоціями, але навколо хаос.
21.		132-138	Емоція за емоцією проходять повз неї.

22.		139- 142	Гг героїня ніби досліджує власний розум.
23.		143- 145	Фінал кадру.
<u>Кульмінація</u>			
24.		146- 153	хореографічна вставка для покращення візуалу.
25.		154- 161	Гг єднається зі своїми емоціями

26.		162-181	Вона нарешті відчуває гармонію
27.		182-187	Хореографічна вставка для покращення візуалу.
28.		188-191	Зйомка емоцій кожного танцівника, крупним планом.
29.		188-195	Загальна комбінація

30.		196- 198	Зміна малюнку
31.		199- 202	Емоції стають частиною гг.
32.		203- 301	Комбінація на стілцях.
33.		302- 310	Комбінація на стілцях з емоціями.

34.		311- 316	Зміна кадрів. В різних малюнка.
<u>Розв'язка</u>			
35.		317- 329	Соло головної героїні, вона віднайшла себе.
36.		330- 336	Соло головної героїні.
37.		337 - 341	Кінець композиції. В кадрі головна героїня.

ВИСНОВКИ

В ході дослідження емоційний інтелект танцівника сучасного танцю як засіб формування мистецького всесвіту, було зроблено наступні висновки:

Проаналізувавши основні підходи до вивчення феномену емоційного інтелекту у сучасній науковій літературі, було визначено що емоційний інтелект - це наукове явище, що несе у собі здатність розуміти чужі й власні емоції і на основі цього розуміння будувати якісну взаємодію. У творчих професіях емоційна обізнаність виконує декілька основних функцій, що робить його основою компетентності творчих професій, а в поєднанні з іншими типами інтелекту стає чудовим інструментом для дослідження та формування унікальної форми в творчій діяльності.

Було досліджено взаємодію емоцій та тілесність в сучасному танці та виявлено, що тілесність та емоційний інтелект танцівника виступає не лише особистісною характеристикою, але й професійною компетенцією, що формує його унікальність. Окрім цього, емоційний інтелект постає як емпатія і допомагає адаптуватися танцівнику до свого партнера та різних творчих задач. Обізнаність у своїх емоціях і своєму тілі є фундаментом професійної майстерності танцівника сучасного танцю, яка надає можливість емоційно - пластичної виразності та психологічної функції.

Проаналізувавши вплив емоційного інтелекту на формування мистецького простору танцівника, було виявлено, що емоційний інтелект виступає важливим аспектом у формування мистецького всесвіту танцівника. Він наділяє митця змогою обирати теми та емоцій для хореографії, залишатися автентичним у творчості і виконанні. Зберігає баланс між внутрішнім світом і зовнішніми культурними впливами. Саморефлексія, емпатія та емоційна усвідомленість стають основою у створенні унікальної пластики, де тіло стає провідником емоційних ідей. Емоційний інтелект збагачує мистецьке бачення і робить діалог між танцівником і глядачем особистим глибоким зв'язком.

Практичним результатом в ході дослідження емоційного інтелекту стала розробка хореографічної композиції в стилі сучасного танцю, з метою

відображення емоційного впливу на людський внутрішній світ. Ідея постановки полягає у прийнятті свого «Я», а саме своїх емоцій, які надають глибину почуттів і здатність бачити світ у кольорі.

Отже, емоційний інтелект постає важливою складовою в професії танцівника і несе у собі безліч корисних аспектів для розвитку та формування мистецького простору танцівника сучасного танцю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арєф'єва А. Пострефлексія синтезу мистецтв в хореографії другої половини ХХ століття. *Humanities Studies*. 2023. Випуск 14 (91). С. 9 – 14.
2. Білова Н., Терзі А. Танцювальна імпровізація як складова сучасної хореографічної лексики. *Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. : Матеріали і тези VIII Міжнар. конф. молодих уч. та студентів, м. Одеса, 15 жовт. 2022 р.* Одеса, 2022. С. 163.
3. Бораковська. М. Філософські коди performance (до проблеми тілесності в сучасному театрі). *Versus*. 2017. №1(9). С. 27-31.
4. Гаврилюк М. М. Емоційний інтелект танцівника сучасного танцю. *Хореографічна культура - мистецькі виміри : збірник статей.* Львів : Кафедра режисури та хореографії, факультет культури і мистецтв, ЛНУ ім. Івана Франка, 2024. – Вип. 18. С. 141 – 146.
5. Гарднер Г. Структура розуму: теорія множинного інтелекту. – Нью-Йорк: Basic Books, 1983. – 440 с.
6. Герц І. І., Мікулінська О. С., Волкова Ю. І. Акторська майстерність як специфічний інструментарій танцю модерн і постмодерн. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал.* 2025. № 2. С. 320–325.
7. Гладка К., Четверик-Бурчак А. Особливості емоційного інтелекту танцюристів соло та парної хореографії. *Молодий вчений.* 2020. Т. 11. № 87. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-11-87-12>
8. Гриценко Я. Філософське розуміння хореографічного мистецтва: проблематика та науковий дискурс початку ХХІ століття. *Philosophy*. 2006. №20 (1). С. 42 - 55. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/319/8691/18158-1>
9. Зарицька В. В. Емоційний інтелект: аналіз наукових теорій / В. В. Зарицька // *Теорія і практика сучасної психології.* - 2010. - Вип. 1. - С. 17-22.

10. Кендус О. Саморефлексія особистості у філософсько-релігійному світогляді представників українського кліру. Соціогуманітарні проблеми людини. 2010. №4. С. 71 – 79.

11..Комаровська О. Художнє пізнання та емоційний інтелект особистості: точки перетину в контексті мистецької освіти. *Збірник наукових праць Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*. 2020. Вип. 1(3), ч. 2. С. 71 – 78.

12. Костюк А. Емоційний інтелект та шляхи його розвитку. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія :Психологічні науки*. 2014. Вип. 2(1). С. 85 - 89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvkhp_2014_2%281%29_17

13. Клочек Г. “Художній світ ” як категоріальне поняття. Слово і Час. 2007. №9. С. 3 – 14.

14. Кундис Р. Ю., Кіптілова Н. В., Байдіна А. О. Естетика та ідеологія вільного танцю. Філософія руху тіла. // Молодий вчений. — 2018. — № 10. — С. 168–172.

15. Лавриченко Н. Множинний інтелект і обдарованість у теоретичній моделі Говарда Гарднера. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2016. № 4 (58). С. 11 – 20.

16. Лоу Яньмей. Вплив різних видів інтелекту на формування музичного інтелекту майбутніх учителів музичного мистецтва. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2021. № 5 (109). С. 267 – 275.

17. Лук’яненко К. А. Особливості кінестетичної емпатії в сучасному танці. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2022. № 2. С. 148–152.

18. Лягущенко А. Г. Ритм епохи. Маловідомі сторінки історії народження балету «Болеро». URL: <http://nv.knutkt.edu.ua/article/view/318090/317284>

19. Мартиненко Л. Б., Гончарова О. В. Естетика мистецтва: навч. посіб. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. 272 с.

20. Мартинів О. Творчість Марти Грем в контексті становлення танцю модерн. Молодь і ринок. 2018. №8 (163). С. 132 – 135.

21. Ольховська А. С. Виконавські якості танцівника: розвиток та вдосконалення. // Світ наукових досліджень. Вип. 22 : матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 27–28 вересня 2023 р.) / редкол. : О. Патряк [та ін.] ; ГО «Наукова спільнота», WSZIA w Opolu. — Тернопіль : ФОП Шпак В. Б., 2023. — С. 199 – 201.

22. Пастухов О. Особливості кинематики та пластики сучасного танцю. *International scientific innovations in human life. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference.* Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2022. Pp. 180 - 183. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskayakonferentsiya-international-scientific-innovations-in-human-life-16-18-marta-2022-goda-manchester-velikobritaniya-arhiv/>

23. Рева Я. Танцювальна терапія як інноваційна технологія особистісного розвитку. *Актуальні питання гуманітарних наук. Мистецтвознавство.* 2022. Вип 47. Том 3. С. 30 – 34.

24. Резнік К. О. Особистісний інтелект як психологічне поняття. Актуальні напрями практичної психології і психотерапії: зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф., молодих вчених, студентів та аспірантів (м. Харків, 16 грудня 2020 року). Харків, 2020. С. 148 – 150.

25. Факти про танці і емоції, які ви не знали. URL: <https://dance.knukim.edu.ua/fakti-pro-tanci-i-emoci%D1%97-yaki-vi-ne-znali/>

26. Шпак М. М. Функціональні особливості емоційного інтелекту особистості / М. М. Шпак. // Технології розвитку інтелекту. - 2016. - Т. 2 Вип. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tri_2016_2_3_11

27. Barbara San-Juan-Ferre and Pedro Hípola. Emotional Intelligence and Dance: a systematic review. Department of Education, Universidad Internacional de la Rioja, Madrid, Spain. URL:

https://www.researchgate.net/publication/338153907_Emotional_intelligence_and_dance_a_systematic_review

28. Bridget M., Dance and Emotional Intelligence: Mitigating Anxiety in the Modern Teen (2023). Uncoopen. Master's Theses. 290. URL: <https://digscholarship.unco.edu/theses/290>

29. Erin Brannigan. The Persistence of Dance Choreography as Concept and Material in Contemporary Art. November 2023. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058130.pdf>

30. Goleman D. Emotional Intelligence. New York : Bantam Books, 1995. 352 p. URL: <https://donainfo.wordpress.com/wp-content/uploads/2017/09/emotional-intelligence-daniel-goleman.pdf>

31. Mayer, J. D., & Salovey, P. (1997). What is Emotional Intelligence? In P. Salovey & D. J. Sluyter (Eds.) Emotional Development and Emotional Intelligence. New York: Basic Books. URL: https://www.researchgate.net/publication/284682534_Emotional_Development_and_Emotional_Intelligence_Educational_Implications

32. Mayer, John D., "What is Emotional Intelligence?" (2004). UNH Personality Lab. 8. URL: https://scholars.unh.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1007&context=personality_lab

33. Rudolf Laban. The mastery of movement. Third edition revised by Lisa Ullmann. URL: <https://www.scribd.com/document/634126488/Rudolf-von-Laban-Lisa-Ullmann-The-Mastery-of-Movement-Macdonald-pdf>

34. What does the brain tell us about abstract art? URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC3937809/pdf/fnhum-08-00085.pdf>

ДОДАТКИ КОСТЮМИ

